

czyk podkreśliła, że w radach znaleźli się naukowcy zagraniczni, co jest wymogiem w czasopismach punktowanych,

– zrelacjonowania trwających do 30.10. br. wyborów w zarządach sekcji, komisjach i zespołach problemowych ZG (M. Przybysz),

– omówienia prac nad nowelizacją *Strategii Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich na lata 2010-2021*; J. Pasztaleniec-Jarzyńska poinformowała, że w znowelizowanym dokumencie sformułowano 4 cele strategiczne:

I. Zwiększenie wpływu na kształtowanie polityki i praktyki biblioteczej w Polsce.

II. Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich partnerem instytucji państwowych i samorządowych oraz organizacji pozarządowych w tworzeniu społeczeństwa wiedzy.

III. Integracja środowiska i zwiększenie prestiżu zawodu bibliotekarza.

IV. Zwiększenie dostępu bibliotekarzy do różnych form kształcenia i doskonalenia zawodowego.

Dyskutowano także o przygotowywanej strategii rozwoju portalu sbp.pl. Redaktor naczelna portalu M. Szmigielska poinformowała o powstaniu zespołu ekspertów oraz opracowaniu, we współpracy z nimi, ankiety skierowanej do odwiedzających portal. Obecnie trwa analiza uzyskanych wyników badań. Prowadzone są ponadto prace związane z wprowadzeniem sprzedaży elektronicznej artykułów z czasopism. W sprzedaży są już e-booki, uzupełniana jest wypożyczalnia ibuk. W najbliższym czasie planuje się modyfikację graficznej strony portalu.

Małgorzata Szmigielska przedstawiła ponadto stan prac nad uzupełnianiem bazy członków, w której aktualnie zarejestrowanych jest 7318 członków. W ostatnim czasie nastąpiły jej modyfikacje, takie jak np.: uruchomienie mapy struktur, wprowadzenie możliwości tworzenia raportów, dodanie nowej funkcji w zakładce „Aktywność w SBP”.

Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska dokonała podsumowania X edycji „Tygodnia Bibliotek”, która odbywała się w dniach 8-15.05.2013 r. pod hasłem „Biblioteka przestrzenią dla kreatywnych”. W konkursie podczas tegorocznej edycji oceniana była jedna, wskazana przez bibliotekę akcja, a nie jak do tej pory całość imprez organizowanych w ramach „Tygodnia Bibliotek”. Nowa formuła zwiększyła szanse mniejszych placówek bibliotecznych, ponieważ oceniano przede wszystkim oryginalność, zaangażowanie pracowników bibliotek, czytelników i środowiska lokalnego, a także pozytywny wydzźwięk w lokalnych mediach i otoczeniu społecznym. Laureatami konkursu zostali:

I miejsce – Biblioteka Szkoły Podstawowej nr 1 im. Janusza Korczaka w Szprotawie.

II miejsce – Gminna Biblioteka w Kuślinie.

III miejsce – Biblioteka Publiczna w Jamielniku – Filia Gminnej Biblioteki Publicznej w Nowym Mieście Lubawskim z siedzibą w Gwiżdżinach oraz – Biblioteka Publiczna im. dr. Władysława Biegańskiego w Częstochowie.

Wyróżnienia:

– Powiatowa Biblioteka Publiczna w Wągrowcu

– Miejska Biblioteka Publiczna im. Zofii Nałkowskiej w Wołominie.

Realizację „Tygodnia Bibliotek” dofinansowano ze środków ministra kultury i dziedzictwa narodowego. Uroczyste wręczenie nagród odbyło się 12.09.2013 r. w Olsztynie podczas Forum Młodych Bibliotekarzy.

W dalszej części posiedzenia ZG wręczono dyplomy nowym członkom honorowym SBP. E. Stefańczyk powitała serdecznie Andrzeja Jagusztyna i Tadeusza Zarzębskiego. Przypomniała, że Krajowy Zjazd Delegatów, obradujący w Warszawie w dn. 7-8.06.2013 r., nadał godność Członka Honorowego SBP: Marii Burchard, Marii Hudykowej, Andrzejowi Jagusztynowi, Barbarze Sordylowej i Tadeuszowi Zarzębskiemu. Obecny na posiedzeniu nowym Członkom Honorowym SBP wręczono dyplomy.

Stan przygotowań do XXII Targów Książki Historycznej przedstawiła J. Pasztaleniec-Jarzyńska. Targi odbyły się w dn. 28.11-1.12.2013 r. w Arkadach Kubickiego na Zamku Królewskim w Warszawie. Towarzyszyły im liczne imprezy, spotkania

autorskie, promocje książek oraz pokazy filmów fabularnych i dokumentalnych. SBP wydało katalog publikacji historycznych bibliotek, w nakładzie ok. 8 tys. egz. Podczas Targów, w III Salonie Bibliotek na stoisku zbiorczym prezentowano publikacje SBP oraz innych bibliotek. Stoiska indywidualne miały Biblioteka Narodowa oraz Centralna Biblioteka Wojskowa. Ponadto zorganizowano seminarium i promocję książki pt.: *Kustosze księgozbiorów polskich za granicą*. Ogłoszono także kolejną edycję konkursu „Historyczne wędrówki z biblioteką”, na najlepszą imprezę biblioteczną promującą wiedzę historyczną. Przedsięwzięcie dofinansowano ze środków ministra kultury i dziedzictwa narodowego.

Elżbieta Stefańczyk przedstawiła z kolei projekt uchwały w sprawie powołania Zespołu ds. archiwum Biura ZG SBP (Uchwała nr 4nk/2013). W skład Zespołu weszły: Janina Jagielska, Teresa Jedynak, Barbara Pisowadzka, Marzena Przybysz, Ewa Stachowska-Musiał. Uchwała została przyjęta jednogłośnie. Przewodnicząca poinformowała, że w miarę rozwoju prac do Zespołu będą dołączać nowe osoby, aby usprawnić jego działanie. Zespół zajmie się porządkowaniem i archiwizacją dokumentów Stowarzyszenia, zgodnie z instrukcją archiwalną i kancelaryjną oraz jednolitym, rzeczowym wykazem akt dla ZG i struktur terenowych. Do opracowania tych dokumentów niezbędne będą konsultacje z archiwistą.

W sprawach różnych omówiono odpowiedź na pismo Koalicji Otwartej Edukacji dotyczące polityki otwartości zasobów SBP. Zaprezentowano w nim działania podejmowane w ostatnich latach, w celu zbudowania archiwum cyfrowego zasobów wydawniczych i zapewnienia do niego wolnego dostępu, zarówno na portalu sbp.pl, jak i w Bibliologicznej Bibliotece Cyfrowej UW.

Poinformowano także o odpowiedzi MKiDN na apel KZD o podjęcie prac nad stowarzyszeniowym projektem ustawy o bibliotekach. 31.07.2013 r. przewodnicząca SBP otrzymała odpowiedź z Departamentu Mecенatu Państwa MKiDN z propozycją, aby projekt ustawy był dalej procedowany jako projekt społeczny.

SEMINARIA, WARSZTATY

FORUM MŁODYCH BIBLIOTEKARZY

W dn. 12-13.09 br. w Olsztynie odbyło się VIII Forum Młodych Bibliotekarzy, pod hasłem „Biblioteka – Twój czas, Twoje miejsce”. Wszystkich przybyłych (ok. 200 osób) przywitał Andrzej Marcinkiewicz, dyrektor WBP w Olsztynie. Odczytano listy skierowane do uczestników Forum przez wojewodę warmińsko-mazurskiego oraz prezydenta Olsztyna. Następnie głos zabrał Tomasz Makowski, dyrektor Biblioteki Narodowej, który mówił o kryzysie czytelnictwa. Jednocześnie wspominał o nowych możliwościach rozwoju dla bibliotek, które mogą stać się remedium na zmniejszającą się liczbę czytelników.

W imieniu Grzegorza Gaudena, dyrektora Instytutu Książki, uczestników pozdrowiła Małgorzata Kanownik, a po niej głos zabrała Danuta Konieczna, dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, która gościła uczestników FMB w swoim pięknym budynku.

W dalszej części głos zabrali Krzysztof Dąbkowski, dyrektor MBP w Olsztynie oraz Elżbieta Stefańczyk, przewodnicząca SBP. Po części oficjalnej nastąpiło uroczyste wręczenie nagród laureatom konkursu na najlepszą akcję w ramach „Tygodnia Bibliotek 2013”. Pierwszą część Forum zakończył wykład Łukasza Gołębiewskiego, prezesa zarządu rynek-ksiazki.pl, pt. „Przyszłość książki – czy czytelnictwo przetrwa?”.

W drugiej części każdy z uczestników mógł wybrać warsztaty z 6 różnych bloków tematycznych. Jednym z nich był blok zatytułowany „Czas potrzeb”, w ramach którego Joanna Olech, autorka i ilustratorka książek dziecięcych, przedstawiła

nowe pomysły na zajęcia z dziećmi na podstawie dwóch książek. W bloku „Czas na Ciebie” dużą popularnością cieszyły się warsztaty Moniki Piłki, bibliotekarki z GBP w Choczycy, pt. „Bibliotekarze asertywni na co dzień”.

Drugi dzień Forum rozpoczęły m.in. warsztaty prowadzone przez Ewę Romejko z Biblioteki Abecadło (MBP w Olsztynie). Kreatywna bibliotekarka przybliżyła program zajęć dla najmłodszych czytelników.

Podczas ostatniego bloku warsztatowego można było posłuchać m.in. o gadżetach technologicznych, zakładaniu blogów, majsterkowaniu 2.0, czy o tym, co wg prawa autorskiego można publikować na stronach i profilach facebookowych. Ponadto prelegenci dzielili się własnymi doświadczeniami nt. młodzieżowych inicjatyw w mediach, organizowaniu pasjonujących Dyskusyjnych Klubów Książki bądź jak zachęcić młodych, dorastających potencjalnych czytelników do częstych wizyt w bibliotece.

Wykład zamykający FMB zaprezentował Paweł Braun, dyrektor WiMBP w Gdańsku. Prelegent omówił zalety i wady e-booków oraz ich nośników, podkreślił z dumą, że to biblioteki, jako instytucje kultury, w ciągu ostatnich lat najbardziej rozwinęły się i otworzyły na nowe technologie.

OCHRONA DANYCH OSOBOWYCH W BIBLIOTECE

W dn. 10 i 17.10.2013 r. SBP zorganizowało dwie sesje warsztatów poświęconych zagadnieniu ochrony danych osobowych w bibliotece, prowadzonych przez Sylwią Czub-Kielczewską (Instytut Książki, Oddział w Warszawie, Zespół MAK+). Miały one na celu omówienie obowiązujących przepisów, nakreślenie praw i obowiązków pracowników oraz czytelników biblioteki, wynikających z ustawy o ochronie danych osobowych.

Dzięki spotkaniu uczestnicy zdobyli podstawową wiedzę oraz poznali wytyczne dotyczące ochrony danych osobowych w bibliotekach publicznych, wykorzystania danych osobowych do celów marketingowych oraz ochrony wizerunku.

Zajęcia oparte były głównie na dyskusji z uczestnikami i ćwiczeniach, których zadaniem było przekazanie specyficznej wiedzy, w ciekawy i przystępny sposób.

Wszyscy uczestnicy (40 osób) otrzymali certyfikaty oraz materiały warsztatowe. Ze względu na bardzo duże zainteresowanie tematyką w grudniu zostanie zorganizowana III sesja warsztatów.

METODY I TECHNIKI ROZWIĄZYWANIA SYTUACJI KONFLIKTOWYCH W PRACY BIBLIOTEKARZA

W dn. 24.10.2013 r. SBP zorganizowało warsztaty psychologiczne poświęcone metodom radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych między pracownikami a ich przełożonymi, wypracowania własnego stanowiska i umiejętności jego przekazania. Uczestnicy mogli znaleźć odpowiedzi m.in. na pytania, jak zachować się w sytuacji sporu między pracownikami, jak w konstruktywny sposób przedstawić swoje stanowisko przełożonemu, jakie znaczenie ma osobowość człowieka w sytuacji konfliktowej.

Zajęcia prowadził Rafał Bodarski, trener i konsultant w zakresie psychologicznego treningu grupowego, wykładowca Uniwersytetu Warszawskiego oraz Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej. Warsztaty stanowiły kontynuację spotkań poświęconych kompetencjom psychologicznym bibliotekarzy.

OPIEKUNOWIE POLSKICH ZBIORÓW ZA GRANICĄ

W dn.29.11.2013 r., podczas XXII Targów Książki Historycznej w Warszawie, SBP zorganizowało w ramach III Salonu Bibliotek seminarium pt.: „Opiekunowie

polskich zbiorów za granicą”. Spotkanie było inspirowane publikacją *Kustosze księgozbiorów polskich za granicą* pod red. Hanny Łaskarzewskiej. Pozycję tę, wydaną w serii „Bibliotekarze Polscy we Wspomnieniach Współczesnych”, poświęcono bibliotekarzom i opiekunom zbiorów polskich, szczególnie zasłużonym w pracy poza granicami kraju, w bibliotekach polskich i zagranicznych. Składa się ona z 22 biografów bibliotekarzy, m.in. z Francji, Kanady, Stanów Zjednoczonych, Szwajcarii, Ukrainy, Wielkiej Brytanii oraz Włoch. Jej głównym celem jest przywrócenie pamięci o mało znanych, acz znaczących, postaciach bibliotekarzy pracujących i stanowiących wsparcie w środowiskach polonijnych. Seminarium poprowadziła E. Stefańczyk przewodnicząca SBP. Oprócz prezentacji książki, przygotowanej przez obecną na spotkaniu redaktorke, przedstawiono dwa inne tematy – Jacek Puchalski (Instytut Informacji Naukowej i Studiów Bibliologicznych UW) omówił sylwetki twórców i opiekunów bibliotek polskich i polonijnych na Zachodzie, natomiast Anna Krochmal (Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych) poruszyła zagadnienie archiwów polonijnych na Zachodzie, ich historii oraz wyzwań stojących przed nimi.

APEL DO MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO DOTYCZĄCY URUCHOMIENIA DLA BIBLIOTEK PROGRAMU DOFINANSOWANIA ZAKUPU CZASOPISM

Szanowny Panie Ministrze

Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich z zadowoleniem przyjęło informacje o powołaniu Zespołu do spraw promocji i upowszechniania czytelnictwa w MKiDN. To bardzo cenna inicjatywa, która może w znaczący sposób wesprzeć biblioteki w ich działaniach oraz przyczynić się do poprawy wskaźników czytelnictwa w Polsce i umocnienia kulturotwórczej funkcji bibliotek. SBP deklaruje gotowość do ścisłej współpracy z Zespołem.

Istotnym elementem tych działań jest upowszechnianie literatury fachowej i kulturalnej. Dzięki programowi MKiDN, wspierającemu od 2005 r. zakup nowości wydawniczych, biblioteki mają możliwości wzbogacania księgozbiorów. Jednakże program ten nie obejmuje zakupu czasopism. SBP, kontaktując się z bibliotekarzami, otrzymuje wiele alarmujących wiadomości na temat sytuacji finansowej, uniemożliwiającej im prenumeratę czasopism fachowych i kulturalnych. Na podstawie prowadzonych przez SBP w bieżącym roku badań (zebrano do tej pory kilkaset ankiet), można oszacować, że szczególnie problem ten dotyczy bibliotek gminnych, wraz z filiami, których nie stać na zakup czasopism fachowych i kulturalnych, dostarczających potrzebnej wiedzy i praktycznych umiejętności w zawodzie.

Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich apeluje do Pana Ministra o wsparcie tych placówek, przede wszystkim bibliotek na wsi, poprzez uruchomienie programu umożliwiającego im zakup czasopism „Bibliotekarz”, „Poradnik Bibliotekarza”, a także periodyków wydawanych przez Instytut Książki – „Teatr”, „Ruch Muzyczny”, „Nowe Książki”, które mają szczególne znaczenie dla rozwoju kultury w małych ośrodkach. Ze swojej strony Stowarzyszenie deklaruje aktywny udział w opracowaniu założeń programu i warunków jego realizacji.

*Z poważaniem
Elżbieta Stefańczyk
Przewodnicząca SBP*

WYDAWNICTWO SBP NA TARGACH KSIĄŻKI W KRAKOWIE

W dniach 24-27.10.2013 r. odbyły się w Krakowie 17. Targi Książki. Na to wyjątkowe święto literatury zjechało ponad pięciuset autorów i niemal sześciuset wystawców – to rekordowa liczba wydawnictw i organizacji zainteresowanych

udziałem w targach książki, organizowanych w Polsce. Tuż przed Targami Kraków został ogłoszony przez UNESCO Miastem Literatury. Ten tytuł ma jedynie 7 miast na świecie. Jak skomentował prezydent miasta, Jacek Majchrowski „To pokazuje rolę naszego miasta i nasze działania w tej sferze...”.

Tegoroczna impreza była specjalna także pod względem lokalizacji – już po raz ostatni odbywała się w starej hali wystawienniczej. Od przyszłego roku wszystkich wystawców i czytelników gościć będzie nowo wybudowane Międzynarodowe Centrum Targowo-Kongresowe EXPO.

Na Targach pojawili się pisarze z kraju i z zagranicy, m.in. Jonathan Carroll, Åsa Larsson, Maxime Chattam, Ellen Alpsten, Kiran Desai, Janusz Głowacki, Julia Hartwig, Tomasz Jastrun, Elżbieta Cherezińska, Roma Ligocka, Beata Pawlikowska, Andrzej Pilipiuk czy Andrzej Stasiuk. Natomiast gościem Salonu Małe Ojczyzny były Kaszuby i Gdańsk – organizatorami wydarzenia był Urząd Miejski w Gdańsku, Instytut Kaszubski, Instytut Kultury Miejskiej oraz Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie.

Podczas czterech targowych dni, oprócz zakupów i spotkań, można także było wziąć udział w cennej akcji „Drugie Życie Książki” mającej na celu bezpłatną wymianę pozycji, które już przeczytaliśmy, bądź przekazanie książki do bibliotek w zamian za bony rabatowe do wybranych wydawnictw czy e-booka.

W tym roku SBP wzięło udział w Krakowskich Targach Książki po raz pierwszy. Oprócz sprzedaży nowości i bestsellerów wydawniczych z branży bibliotekarskiej i edukacyjnej, SBP zorganizowało także, dzięki wspólniejszej współpracy z krakowskim oddziałem Stowarzyszenia, seminarium pt. „Kto stoi za nowym *Żmigrodzikiem?*” poświęcone książce *Bibliotekarstwo. Wydanie nowe*, która niebawem pojawi się na rynku. Przygotowywane przez Wydawnictwo SBP wznowienie jest zbiorową monografią współczesnego bibliotekarstwa (liczy ponad 800 s.), napisaną przez szerokie i wysoko wykwalifikowane grono autorów. Seminarium odbyło się 25.10, na spotkaniu wybrani redaktorzy podręcznika, na czele z Anną Tokarską (redaktor opracowania), opowiedzieli m.in. o pracy nad książką i o jej zawartości. Spotkanie prowadziła Żaneta Kubic z Biblioteki Jagiellońskiej.

Tego samego dnia miała także miejsce konferencja prasowa poświęcona inicjatywie „650 lat w służbie książki”, przygotowana przez Komitet Porozumiewawczy Bibliotekarzy, Księgarzy i Wydawców (w skład którego wchodzi SBP) dla upamiętnienia wydania w maju 1364 r. przez króla Kazimierza III Wielkiego aktu założenia Studium Generale (obecny UJ), w którym wśród innych pracowników uczelni został wymieniony stacjonariusz – osoba odpowiedzialna za wytwarzanie, udostępnianie i rozpowszechnianie ksiąg wówczas rękopiśmiennych. Komitet Porozumiewawczy postanowił zorganizować w 2014 r. szereg działań, które przypomną rolę książki w rozwoju kulturalnym i cywilizacyjnym społeczeństwa oraz wystąpić z inicjatywą ustanowienia 2014 r. – Rokiem Czytelnika.

Obchody podzielono na dwa etapy. Pierwszy o charakterze przygotowawczym, realizowany w 2013 r., obejmuje głównie działania informacyjno-promocyjne i organizacyjne, które mają zapewnić szeroką popularyzację zasadniczych zadań przewidzianych w etapie drugim, także opracowanie programowe tych zadań, dobór partnerów czy określenie form współpracy.

Etap drugi, realizowany w 2014 r. zakłada przede wszystkim organizację cyklu spotkań (wykładów, prelekcji, konkursów) na tematy związane z bibliotekarstwem, księgarstwem, ruchem wydawniczym przeprowadzenie lekcji bibliotecznych w szkołach, sesji naukowej poświęconej historii książki i księgarstwa oraz konieczności prowadzenia na ten temat badań naukowych w ośrodkach kształcenia bibliotekarzy i pracowników informacji naukowej. Wśród planowanych wydarzeń znajdzie się również cykl konferencji na temat znaczenia książki oraz przyszłości zawodów z nią związanych. Wydarzeniom tym towarzyszyć będą ponadto publikacje materiałów pokonferencyjnych i okolicznościowych (plakatów, folderów, kalendarzy), które upowszechnione będą podczas imprez targowych w całym kraju.

Przez cały czas trwania Targów stoisko SBP odwiedziło wielu bibliotekarzy, gości i czytelników, część z tych ostatnich po raz pierwszy zetknęła się z publikacjami Wydawnictwa, wyrażając przy tym duże zainteresowanie ofertą. Bezpośredni kontakt z odbiorcami książek jest niepowtarzalną okazją do promocji, ale także do poznania opinii i uwag wszystkich kupujących i czytających wydawane pozycje.

Opracowanie: *Małgorzata Dargiel-Kowalska,*
Anna Grzecznowska,
Małgorzata Woźniak

Material wpłynął do Redakcji 9 listopada 2013 r.